

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการเรียกให้หน่วยงานรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
คำสำคัญ	สิทธิเรียกของผู้เสียหาย / การชดใช้ค่าสินไหมทดแทน / ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
นักศึกษา	มังกร ศรสงคราม
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.สมจิตต์ เซอร์ชันซี
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2566

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาสิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการเรียกให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งศึกษาความเป็นมาเจตนารมณ์ และความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการเรียกให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยทำการศึกษากฎหมายไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า บทบัญญัติมาตรา 9 กรณีการกำหนดให้เจ้าหน้าที่มีสิทธิเรียกให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกิดขึ้นในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย มีผลกระทบทางกฎหมายจากปัญหาดังนี้ คือ 1) ความไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 2) หลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายกรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 9 อาจขัดหรือแย้งต่อหลักความรับผิดและการฟ้องคดีตามนัย มาตรา 5 ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ขอได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ และ 3) กลไกในการตรวจสอบการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น จากบทบัญญัติมาตรา 9 จึงเป็นปัญหาสำคัญส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม อย่างไรก็ตาม ในประเทศต่างๆ หากต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ที่ใช้อำนาจมหาชน ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับเอกชนที่ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก เพราะแม้ว่าเอกชนที่ได้รับความเสียหายอาจฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย

ให้รับผิดชอบได้ในส่วนตัวต่อศาลยุติธรรมไม่ใช่หลักประกันว่าเอกชนจะได้รับความเสียหายเต็มจำนวน เพราะเจ้าหน้าที่ผู้ยื่นอาจมีทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้

ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวตามข้อเสนอข้างต้นแล้ว ความเข้าใจ ผิดและการตีความที่ผิดแปลกไปจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ได้ และทำให้บทบัญญัติในพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันว่าเจ้าหน้าที่ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิด ที่ตน ได้กระทำลงในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้การใช้บังคับกฎหมาย (Law Enforcement) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวมีความชัดเจน (Clarity) เป็นไปตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติ ทั้งยังสามารถตรวจสอบเพื่อคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่หน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมาย สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ให้แก่เจ้าหน้าที่ ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ แก่ประชาชนอีกด้วย

THEMATIC TITLE	LEGAL PROBLEMS REGARDING THE RIGHT OF OFFICIALS TO MAKE A CLAIM FOR REIMBURSEMENTS FROM GOVERNMENT ORGANIZATIONS
KEYWORDS	AFFECTED PARTIES' RIGHT / COMPENSATION / OFFICIALS' TORTIOUS LIABILITY
STUDENT	MANGKORN SALSUNGKRAM
THEMATIC ADVISOR	DR. SOMJIT SERSANSIE
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS PUBLIC LAW
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2023

ABSTRACT

The aim of this research is to study the officials' right to claim for compensatory damages from the government agencies under the Act on Tort Liability of Officials B.E. 2539 (1996) ("Act"). This research is also to study the background, spirit and significance of the law relating to the officials' tortious liability and to analyze legal issues relating to the officials' right to claim for compensatory damages from the government agencies through a comparative study of Thai law and foreign laws.

The findings show that there are problems with the provisions of Section 9 of the Act, which stipulates that the officials have the right to claim for compensatory damages from the government agencies if such officials have paid compensatory damages to affected parties as follows: 1) it is inconsistent with the spirit of the Act on Tortious Liability of Officials B.E. 2539 (1996); 2) the compensation criteria for affected parties resulting from the tort committed by officials under Section 9 may be contrary to or inconsistent with the liability and prosecution principles as implied in Section 5, which stipulates that the government agencies are liable to affected parties for the consequences of torts committed by officials in the performance of their duties; and 3) problem relating to the inspection mechanisms of compensation for torts committed by officials. Therefore, according to the provisions of Section 9, these problems have significant impact on both the interests of the state and the general public. However, in foreign countries

where officials are held liable for the damage they cause while performing their duties, it might be unfair to the affected parties who suffer a great deal of damage. This is because, despite the fact that the affected parties may directly file a lawsuit against the officials who cause the damage, doing so does not ensure that the affected parties will receive full compensation because the offending officials might not have the assets to cover the debt.

In order to correct misunderstandings and misinterpretations from the spirit of the Act on Tort Liability of Officials B.E. 2539 (1996) and to harmonize the provisions of this Act, the researcher is of the opinion that the aforementioned provisions should be amended in accordance with the aforementioned suggestions by stipulating that the officials shall not be liable for the consequences of tort they have committed in the performance of their duties. This is to ensure effective law enforcement and clarity of the provisions in accordance with the spirit and purpose of the Act. Additionally, fairness and protection for officials who perform their duties in accordance with their legal authority and obligations should be ensured by effective inspections. This is to boost morale and motivation for officials and to ensure effective administration of state affairs for the benefit of the people.